

1 **DUFs holdning til det internationale ungdomsarbejde med Ligestilling og SRSR** 2 **(Seksuel og Reproduktiv Sundhed og Rettigheder)**

3

4 DUF mener, at vi som samfund har et særligt ansvar for at beskytte og fremme børn og unges rettigheder til
5 at bestemme over egen krop og til selv at kunne træffe beslutninger, der får afgørende indflydelse på vores
6 fremtid samt at understøtte dette ved at sikre, at disse beslutninger tages på et trygt og oplyst grundlag – frit
7 fra fordomme, tabuer og myter.

8

9 DUF ser den faldende adgang til prævention og den faldende internationale opbakning til abortrettigheder
10 som et pres, der lægges på unges og særligt unge kvinders ret til selvbestemmelse over egen krop.

11 Forskningen viser, at hvis prævention er let tilgængelig for unge, så er der større sandsynlighed for, at unge
12 benytter sig af prævention og dermed minimerer risikoen for seksuelt overførte sygdomme og uønskede
13 graviditeter. Derfor arbejder DUF for fri adgang til prævention og støtter retten til fri abort.

14

15 DUF ser med bekymring på unges risiko for at blive udsat for onlinekulturens skyggesider som f.eks.
16 mobning, sexismen og racismen samt for at blive marginaliseret på baggrund af deres økonomiske status,
17 religion, kultur, seksuelle orientering, etnicitet og/eller kønsidentitet.

18

19 DUF anerkender vigtigheden af at skabe et ligestillet arbejdsmarked, så unge på vej ud på arbejdsmarkedet
20 undgår diskrimination på baggrund af køn og seksualitet. Derfor arbejder DUF for at der vedtages
21 lovgivning, der fremmer ligestilling mellem kønnene på arbejdsmarkedet.

22

23 DUF ser et behov for at sikre marginaliserede unges rettigheder og muligheder, og arbejder derfor for et
24 fokus på udsatte unge i uddannelsessystemet og samfundet som helhed.

25

26 **Systematisk, alderssvarende seksualundervisning til alle børn og unge**

27 Alle børn og unge skal på et tidspunkt i deres liv træffe beslutninger, der vedrører seksuel og reproduktiv
28 sundhed – beslutninger, som stadig i dag er påvirket af tabuisering, fordomme og myter, men som er
29 afgørende for vores nutid og vores fremtid. Evidensbaseret, relevant og alderssvarende seksualundervisning i
30 sammen med adgang til retvisende informationer om prævention afgørende for at unge kan træffe disse
31 beslutninger på et trygt og oplyst grundlag og f.eks. minimere risikoen for at få en seksuelt overført sygdom.
32 Netop adgangen til og indholdet i den information, som unge modtager vedrørende seksuel og reproduktiv
33 sundhed og rettigheder, er ofte ikke ensartet og unge har sjældent selv indflydelse på hvordan og/eller i hvad
34 der undervises. Derfor mener DUF:

35

- 36 • Alle børn bør modtage evidensbaseret og relevant seksualundervisning, der kan støtte op om og
37 adressere de spørgsmål, som den enkelte møder i sin udvikling, også de der falder udenfor normen.
- 38 • Uddannelse og efteruddannelse af undervisere på området skal styrkes og seksualundervisningen
39 skal systematiseres.
- 40 • Der skal indføres alderssvarende seksualundervisning på ungdomsuddannelsesniveau
- 41 • Der er behov for tidssvarende seksualundervisning f.eks. med øget fokus på digitalt ansvar og
konflikter mellem børn og unge samt tykke og LGBTQIA+

- 42 • Brugen af ung-til-ung undervisning samt ungedrevet udvikling af undervisningsmateriale er
43 afgørende komponenter ift. kvalificering af seksualundervisning.
- 44 • Seksualundervisning bør gennemgå systematisk monitorering på nationalt plan
- 45 • Der skal større fokus på digitale rettigheder og digitalt ansvar i grundskolen
- 46

47 **Digitale rettigheder**

48 Både i Danmark og på internationalt plan drøftes det, hvordan mennesker kan sikres samme rettigheder
49 online, som i det fysiske rum. Særligt børn og unge bevæger sig i det digitale rum og det er afgørende, at
50 deres digitale rettigheder sikres og styrkes. DUF deler bekymringen omkring onlinekulturens skyggesider,
51 bl.a. i forhold til en aggressiv debatkultur med alt fra sexismen og racisme til dødsstrusler, men f.eks. også
52 deling af nøgenbilleder uden samtykke og mobning. Særligt kvinder er udsat for digitale krænkelser og
53 forfølgelse. Derfor mener DUF:

- 54 • Arbejdet for at fremme en bedre onlinekultur og sikre børn og unges digitale rettigheder bør styrkes.
- 55 • De enkelte sociale platforme bør pålægges et ansvar for at dæmme op for digitale krænkelser og fora
56 med særligt fokus på indlæg med kvinders selvskade, selvbeprejdelser og selvmordstanker.
- 57 • Særligt kvinder er udsat for digitale krænkelser og forfølgelse, hvorfor det også er vigtigt at tænke
58 ligestilling ind i arbejdet for at komme digitale krænkelser til livs.
- 59 • Arbejde for bedre beskyttelse mod ufrivillig eksponering af pornografi og støtte til ofre.
- 60 At vi skal arbejde for at skabe en bedre tone online for at sikre en bedre online debatkultur, hvor alle
61 føler sig velkommen til at udtrykke sin holdning uanset personlig baggrund herunder alder, køn,
62 handicap, etnicitet, oprindelse, religion, økonomisk status, politisk eller seksuel orientering.
- 63

64 **Ligestilling i sundhed**

65 Ligestilling handler om alle køn og er alles kamp, ligeledes ved vi, at sundhed er afgørende for unges trivsel.
66 SRSR omhandler i høj grad kvinders ret til at bestemme over egen krop, men på sundhedsområdet generelt
67 er det særligt mændene, der er bagude og risikerer at blive "left behind". På globalt plan lever kvinder i
68 gennemsnit ca. 4 år længere end mænd og i Danmarks er middellevetiden 79 år for mænd og 82,9 år for
69 kvinder. Mænd har gennem deres levetid generelt flere sundhedsudfordringer end kvinder, har større
70 risikoadfærd og går sjældnere til lægen. 86% af alle dødsfald blandt mænd skyldes skader og ikke-smitsomme
71 sygdomme som for eksempel hjertekarsygdomme, kræftformer, diabetes og luftvejssygdomme – årsager som
72 har høj grad af forebyggelsespotentiale. Derfor mener DUF:

- 73 • Der bør være fri og lige adgang til sundhedsydelser for alle
- 74 • Seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder skal være et centralt element i alle handlingsplaner
75 for UHC (Universal Health Coverage)
- 76
- 77

78 **Fri adgang til prævention og sikker abort**

79 Adgang til prævention er faldende på globalt plan og med dette følger bl.a. en stigning i seksuelt overførte
80 sygdomme, som kan medføre alvorlige lidelser. Forskningen viser at tilgængelighed er det mest afgørende
81 for, om unge benytter sig af prævention og DUF støtter derfor arbejdet for at sikre fri og lige adgang til
82 prævention, særligt for unge.

83 For DUF handler retten til abort om at anerkende kvinders fundamentale ret til selvbestemmelse over egen
84 krop. En rettighed som netop i disse år er under pres fra flere sider. Den faldende internationale opbakning
85 til abort-rettigheder bidrager ikke til, at der foretages færre aborter. Derimod bidrager det til markante
86 forringelser af de sundhedsmæssige vilkår for kvinder, der får foretaget abort, hvilket kan medføre alvorlige
87 mentale eller fysiske mén eller ligefrem være livstruende. Derfor mener DUF:

- 88 • Der bør være fri og lige adgang til prævention for alle.
- 89 • Retten til fri og sikker abort bør gælde alle og sundhedsfaglige institutioner hvor abort kan
90 gennemføres, bør være tilgængelige.
- 91 • Abort kan have psykiske og fysiske konsekvenser for kvinder, der får foretaget indgrebet. I særlig
92 fare, er de kvinder som ikke har adgang til sikker abort. Derfor støtter DUF også, at der tilbydes
93 lægefaglig støtte og oplysning før under og efter indgrebet

95 **Et ligestillet arbejdsmarked**

96 Fri og lige adgang til arbejdsmarkedet er forudsætningen for mænd og kvinders lige ret til selvforsørgelse og
97 personlig uafhængighed. Kvinder oplever fortsat stor ulighed i løn i forhold til deres mandlige kolleger, er
98 overrepræsenteret i forhold til deltidsansættelse, tager længere barselsorlov og optjener dermed en mindre
99 pensionsopsparing og kvinder bliver oftere udsat for sexchikane. I en dansk og europæisk kontekst er
100 særligt den store ulighed i fordelingen af barsel med til at fremme den økonomiske ulighed mellem mænd og
101 kvinder. Derfor mener DUF:

- 102 • Kvinders adgang til arbejdsmarked og uddannelse samt deres økonomiske uafhængighed skal
103 styrkes.
- 104 • Der skal sikres rettighed til barsel, for både mænd og kvinder.
- 105 • Der skal tages initiativer, der sikrer kvinder fuld og effektiv deltagelse og lige muligheder for
106 lederskab på alle niveauer af beslutningstagning.
- 107 • Der skal vedtages love, der øremærker en del af barselsorloven til faderen, så der opnås en mere
108 ligelig fordeling.
- 109 • Der skal indføres et system, der pålægger mellemstore og store virksomheder at dokumentere, at de
110 betaler lige løn for lige arbejde.
- 111 • Alle lande bør inkludere ligestilling mellem kønnene som en del af det officielle pensum for
112 grundskoler og ungdomsuddannelser.
- 113 • Adgang til børnepasning og pension bør forbedres for at styrke kvinders økonomiske
114 selvstændighed.
- 115 • Alle arbejdspladser, institutioner o. lign. bør have en seksualpolitik, der bidrager til, at seksuelle
116 overgreb i alle former elimineres.

118 **Marginaliserede unge**

119 Nogle unge er i særlig risiko for at blive marginaliseret på baggrund af deres økonomiske status, seksuelle
120 orientering, religiøs, kulturel, politisk, etnisk og/eller kønsidentitet.

121 Det gælder for eksempelvis udsatte unge, der står uden bolig eller er uden for uddannelsessystemet eller
122 arbejdsmarkedet og især for minoriteter, inklusiv LGBTQIA+, der i højere grad oplever diskrimination og
123 fysisk og psykisk vold. Derfor mener DUF:

- 124 • Social, økonomisk og politisk inddragelse af alle, uanset alder, køn, handicap, etnicitet, oprindelse,
125 religion, økonomisk status, politisk eller seksuel orientering skal styrkes og fremmes.
- 126 • Der skal sættes fokus på de mest udsatte unge med svære psykiske lidelser og stofmisbrug.
- 127 • Vi har et særligt ansvar for at beskytte og fremme marginaliserede unges rettigheder.
- 128 • Alle unge har ret til at bestemme over egen krop og lige ret til at udtrykke deres seksualitet og
129 kønsidentitet.
- 130 • Transkønnethed bør af alle lande klassificeres og behandles som et separat sundhedsemne og ikke
131 som en psykisk lidelse
- 132 • Uddannelsessystemet skal i sin helhed blive bedre til at favne LGBTQIA+, eksempelvis i
133 seksualundervisningen.

134

135 **Mental sundhed**

136 Mental sundhed er blevet et stigende problem blandt unge mennesker. Gennem de seneste år har flere og
137 flere unge oplevet psykisk mistrivsel, hvor også samfundsnedlukningerne under COVID-19-pandemien har
138 bidraget til, at flere unge føler sig ensomme, i dårligt humør og oplever symptomer på stress, depression,
139 angst og udbændthed.

140 Unge med dårligt mentalt helbred trives ofte dårligere i skolen, samt ryger og drikker oftere en andre unge.

141 Derfor mener DUF:

- 142 • At man skal sikre at alle unge med mentale helbredsproblemer og psykiske sygdomme har adgang til
143 behandling af høj kvalitet.
- 144 • Der skal sættes fokus på mental sundhed i skolen.
- 145 • Der skal være øget opmærksomhed på mental sundhed hos LGBTQIA+ person, da unge heriblandt i
146 højere grad oplever angst, depression eller selvmordstanker.
- 147 • At mobning skal forbygges og bekæmpes, da unge der bliver udsat for det i langt højere grad har
148 dårligt mentalt sundhed og større tilbøjelighed til at begå selvskade.